

loven; det er netop dette praktiske Blik, der har gjort, at han ikke holder af det „ingenfindne“, som er udtalt i Grundloven. Det synes, at den ærede Ordfører er disponeret til at gøre saadanne Forandringer i § 91, at der ikke kunde være noget Betydeligt derimod at erindre. Hvad angaaer Talen om, at Regjeringen ved en provisorisk Lov kunde indskrænke Trykkefriheden, saa maa man dog vel have for Øie, at en Regjering i en constitutionel Stat ikke let kan give provisoriske Love, som den ikke kunde gøre Regning paa vilde blive billigede af Forsamlingen. De provisoriske Love, jeg har tænkt mig, at Regjeringen kunde være besejlet til at give, skulde gives under overordentlige Omstændigheder, hvor der er Oprør eller andre farlige Bevægelser i en Provinds, som bleve understøttede ved Hjælp af Præsiden. Af almindelige Grunde kunde jo Regjeringen ikke komme med en provisorisk Lov om Pressefriheden; thi der maatte være Grunde, der vare opstaaede i en bestemt Tid, og som kun gjaldt i den bestemte Tid. Det vilde vel heller ikke være vanskeligt at skaffe særdeles Betyggelse imod Misbrug af sliche Love i den omhandlede Henseende; men det, som jeg iøvrigt har udviklet, det er, at, naar denne 91de Artikel bliver staaende i Grundloven, saa er ikke alene Regjeringen ude af Stand til at træffe de fornødne Foranstaltninger imod saadanne Bevægelser; men det Samme er ogsaa Tilfældet med Hensyn til den lovgivende Magt; thi imod en Grundlovsbestemmelse maa der jo ingen Lov gives, førend denne Grundlovsbestemmelse bliver hævet paa grundlovsmaassig Maade i Overensstemmelse med § 100. Hvad Grundlovens § 95 angaaer, saa troer jeg, at den ærede Ordfører ved at omhandle den er kommen ind paa et Gebeet, som han meget gjerne beffæstiger sig med, men som aldeles ikke vedkommer den nærværende Sag. Der er ikke Tale om, hvorvidt hele Børnepligtslovgivningen skal være fælles eller ikke; men Principet om den almindelige Børnepligt hører hjemme i Fællesloven, maa blive en Si i Fællesforfatningsloven. Dette udelukker jo ikke Muligheden af, at der kunde være forskellige Udskrivningslove i de forskellige Landsdele. Jeg siger, at det udelukkes

ikke derved; men derved vil jeg ikke have det erklæret for bedre at have forskellige Udskrivningslove, end at have overensstemmende. Jeg troer navnlig, at efter de Forhold, hvori vi befinde os, ville endogsaa, saavidt muligt, fælles Udskrivningslove være at tilraade, thi for det Første var allerede forhen Forskjellen i det Væsentlige ikke stor imellem de Børnepligtslove, som eksistere i Danmark, og dem, som eksistere i Hertugdømmerne, og efter de Børnepligtslove, som ere forelagte i Hertugdømmerne, og som allerede for en stor Deel have været indførte der, vil Forskjellen blive endnu mindre. Men derhos kunde jo Børnepligtsloven gjerne blive Gjenstand for Forhandlinger i Fællesforsamlingen, og dog kunde den indeholde enkelte Forandringer for enkelte Districter, som naturligviis ogsaa maatte være vedtagne af Fællesforsamlingen. Saadanne særegne Bestemmelser for enkelte Dele af Staten findes der jo allerede i den gjældende Børnepligtslov, og navnlig ogsaa i Børnepligtsloven af 1849, f. Ex. med Hensyn til Bornholm, og saadanne kunde der ogsaa finde Sted. Men, som sagt, det er egentlig Noget, som ligger ganske udenfor nærværende Forhandling, og ligesom jeg troer, at den ærede Ordfører har gjort en Collega af mig, som i dette Øieblik er fraværende, Uret med Hensyn til de Udladelser, som han brugte imod ham, saa hører det hele Spørgsmaal ikke ind under nærværende Sag; her er blot Spørgsmaal om, hvorvidt den almindelige Regel, som man finder fornøden, at der skal indføres i Landets Grundlov, angaaende Børnepligten, hører hjemme i den særskilte eller fælles Grundlov, og det tilstøder alle de Forskjelligheder, som forøvrigt maatte være begrundede med Hensyn til Maaden, hvorpaa denne Pligt skal opfyldes i hver enkelt Landsdeel.

J. Pedersen (Præsids Amts Afd. Valgfreds). Det var i Anledning af den høitærede Premierministers Øtringer i hans forrige Foredrag, i Anledning af Grundlovens § 95, at jeg vil udtale mig, da han yttrede, at den i en vis Henseende kom i Strid med Børnepligtsloven. Den samme Øtring har jeg ogsaa hørt paa et fjernere Sted, før jeg kom her paa Rigsdagen sidste Gang, og det skulde grunde sig paa, som de sagde, at der ikke var